

Valtuustoaloite, varhaiskasvatus maksuttomaksi Sysmässä

HYVINVV 28.01.2025 § 6
528/02.05.00.00/2024

Valtuutettu Jesse Hildén esitti kunnanvaltuuston kokouksessa 16.12.2024 valtuustoaloitteen varhaiskasvatuksen maksuttomuudesta. Hildén tuo aloitteessa esille Sysmän kunnan varhaiskasvatuksen laadukkuuden ja kunnan hyvät harrastemahdollisuudet, mutta myös huolen syntyneiden lapsien vähyydestä.

Sysmän kunnan varhaiskasvatusta järjestetään kahdessa toimipaikassa päiväkotit Sykkeessä ja perhepäiväkotit Ulpukassa. Sykkeellä on uudet tilat päiväkotikoulussa. Kummassakin yksikössä on koulutettu, ammattitaitoinen ja lapsia kunnioittava henkilökunta. Sysmän varhaiskasvatuksen arjessa voimme toimii pienryhmissä, jolloin jokainen lapsi tulee huomioitua ja kuultua sekä hänen tarpeisiinsa vastataan paremmin. Lisäksi viikoittain lapset pääsevät osallistumaa Geopark -toimintaan sekä ammattilaisen ohjaamiin muskareihin. Eikö jo nämä lisät varhaiskasvatuspäivään olisi maksun arvoisia?

Sysmän hyvinvointivaliokunta päätti 31.1.2023 säilyttää varhaiskasvatuksen asiakasmaksut asiakasmaksulain mukaisina. Maksuton varhaiskasvatus ei ole veto- eikä pitovoima lapsiperheille eikä lisää syntyvyyttä. Perheet muuttavat työn, sekä hyvien koulutus- ja työnsaantimahdollisuuksien vuoksi. Myös kohtuulliset työmatkat, sekä asuntotarjonta vaikuttavat perheiden muuttohalukkuuteen. Toki turvallinen ja puhdas luonto houkuttelevat perheitä kuntaan sekä kattavat harrastemahdollisuudet. Jälkimmäiset asiat meillä on. Lapset ja huoltajat kaipaavat enemmän leikkipuistoja ja mäenlaskupaikkoja, mitä löytynee lähikunnista. Sysmän lähikuntiin syntyy enemmän lapsia ja niihin muuttaakin lapsiperheitä. Hyvät työmatkamahdollisuudet ja toimiva liikenne edesauttavat tätä.

Viime vuosina varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain tulorajat ovat nousseet vuosittain ja yhä useampi lapsi kuuluu jo automaattisesti maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin. Nollamaksujen lisääntyminen on useassa kunnassa johtanut lapsien varhaiskasvatuspäivien pidentymiseen ja lisääntymiseen. Kesähoidon ja loma-aikojen hoidon tarve on kasvanut, varhaiskasvatuksen henkilökunta uskoon, että yksi syy tähän on ollut juuri se, että varhaiskasvatus ei maksa mitään.

Sysmän varhaiskasvatuksen asiakkaista yli 80 % ovat nollamaksuluokassa. Päiväkotit Syke on vuoropäiväkotit, perheet saavat lapselleen hoitoa omalla paikkakunnalla huoltajien työn vuoksi muunakin aikana kuin arkena klo 6-18 välillä. Lasten kannalta on hyvä, että heidän ei tarvitse matkustaa hoitoon vieraaseen päiväkotiin vieraiden hoitajien luokse.

Sysmän varhaiskasvatuksessa perheet voivat valita hoitotunnit neljästä vaihtoehdosta 0-64 t/kk, 65-83 t/kk, 84-147 t/kk ja yli 147. Varhaiskasvatusmaksu määräytyy perheen koon, sovittujen tuntien ja vanhempien tulojen mukaan. Huoltajat maksavat käytännössä 11 kk varhaiskasvatusmaksuja, jos hoitosuhde on alkanut elokuussa. Jos lapsi on koko kesä- tai elokuun lomalla, menee tästä kuukaudesta vai puolikas päivähoitomaksu. Esiopetusikäiset voivat olla hoidossa koulua edeltäneeseen päivää saakka. Edellä esitetyt ovat sysmälaisten etuja.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat muuttuivat indeksitarkistuksen vuoksi 1.8.2024 seuraavasti:

Perheen koko, henkilöä	Tuloraja €/kk			Maksuprosentti
	1.8.2022	1.3.2023	1.8.2024	
2	2 913	3 874	4 066	10,7
3	3 758	4 998	5 245	10,7
4	4 267	5 675	5 956	10,7
5	4 777	6 353	6 667	10,7
6	5 284	7 028	7 376	10,7

Taulukossa näkyy indeksitarkistus 1.8.2022 sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 1.3.2023 muutoksen osalta tehty tulorajojen muutos sekä nykyiset tulorajat.

Varhaiskasvatuksen henkilökunta näkee varhaiskasvatuksen asiakasmaksun säilymisen arvona ja arvostus kysymyksenä. Moni lapsi on huomattavasti pidemmän päivän hoidossa kuin heidän huoltajansa ovat työssä. Lapset aloittavat nykyään aikaisemmin varhaiskasvatuksen, kotihoidon tuki on niin pieni siihen verrattuna mitä lapset saavat hoidossa esim. ruoka, hoiva, toimintahetket ja kaverit. Nollamaksuun siirtyminen on Sysmässäkin tuonut lapsille hoitopäiviin lisätunteja ja vähentyneitä lomiam. Vanhemmat varaavat hoitotunteja myös yli tarpeen ja sopimuksen, koska nollamaksuluokassa tästä ei seuraa maksun korotusta. Tämä vaikuttaa resursointiin. Jos kehitys jatkuu tämän suuntaisena, varhaiskasvatukseen on palkattava lisää työntekijöitä, erityistyöntekijöitä sekä hankittava lisätiloja.

Varhaiskasvatuspäällikkö esittää, että Sysmän varhaiskasvatus jatkaa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja asiakasmaksulain mukaisesti.

Valmistelija

Nimi: Riitta-Sisko Niemistö
 Tehtävänimike: varhaiskasvatuspäällikkö
 Puh: 044 713 4535
 Email: etunimi.sukunimi@sysma.fi

Päätösehdotus

Päätösehdotus annetaan kokouksessa.

Päätös

Keskustelun kuluessa esittelijä teki seuraavan päätösehdotuksen:

Hyvinvointivaliokunta päättää, että asia palautetaan valmisteluun.

Hyvinvointivaliokunta hyväksyi yksimielisesti ehdotuksen.

Merkitään, että varhaiskasvatuspäällikkö Riitta-Sisko Niemistö esitteli asiaa kokouksessa.